

Baarmoederontsteking

Inleiding

Een pyometra of baarmoederontsteking is een bacteriële infectie van de baarmoeder. Dit komt vooral bij oudere teven voor, maar af en toe zien we ook nog tamelijk jonge honden. Het kan ontstaan na een loopsheid of na het jongen, maar bij sommige honden is de loopsheid al meer dan een half jaar niet meer opgemerkt.

Alle gezonde honden produceren tijdens een bepaalde periode van de cyclus progesteron. Bijvoorbeeld tijdens de dracht en na de loopsheid in een, bij honden langdurige schijnzwangerschap. De hoge en langdurige progesteron-spiegels ontstaan ook na behandeling met anticonceptiemiddelen (de 'prikpil'). Gedurende de periode dat de progesteron spiegel hoog is in het bloed is een dier heel vatbaar voor infectie van de baarmoeder. Door de progesteron verandert namelijk het endometrium (= baarmoederslijmvlies) en ontwikkelt zich een zogenaamde CEH (Cysteuze Endometrium Hyperplasie). Dit is al een voorbode van een beginnende baarmoederontsteking. Als dit veranderde slijmvlies ontstoken namelijk raakt, dan ontwikkelt zich hieruit een baarmoederontsteking. De bacteriën die de baarmoeder infecteren zijn afkomstig uit de vagina. Vaak is een uitvloeijing uit de vulva te zien, maar gevaarlijker wordt het als de baarmoedermond (cervix) gesloten is waardoor de pus als het ware zit opgesloten. Dat kan soms een flinke hoeveelheid zijn (zie onder: behandeling). We spreken dan van een pyometra.

De kans op een baarmoederontsteking is bij honden veel groter dan bij poezen of andere diersoorten. Dat heeft te maken met het feit dat honden vaker onder hogere concentraties progesteron staan, zoals boven al genoemd. Toediening van oestrogenen (dat is weer een ander vrouwelijk hormoon) bij ongewenste dekking geven eveneens een verhoogd risico op het ontstaan van een baarmoederontsteking. Mede om deze reden wordt dat laatste nauwelijks meer gebruikt na een 'ongewenste dekking', maar zijn er tegenwoordig gelukkig veiliger middelen om de dracht af te breken.

Symptomen

Symptomen van een baarmoederontsteking zijn onder andere lusteloosheid, koorts en, doorgaans erg opvallend, veel plassen en veel drinken (polyurie en polydipsie). Niet alle verschijnselen hoeven aanwezig te zijn. Ook heeft de hond weinig eetlust, braakt af en toe. Het verhaal van de eigenaar is vaak dat de hond al vele maanden lusteloos is. In veel gevallen is er etterige uitvloeiing uit de vulva van de hond. Maar een pyometra kan ook 'gesloten' zijn, dus zonder uitvloeiing. Soms likt de hond vaak aan de vulva.

Diagnose

De diagnose kan worden gesteld aan de hand van de symptomen, met behulp van een röntgenfoto of met echografie of door bloedonderzoek. Meestal zal een combinatie van enkele van deze onderzoeksmethoden tot de uiteindelijke diagnose leiden.

Behandeling

De beste behandeling van een baarmoederontsteking bestaat bijna altijd uit het verwijderen van de baarmoeder en de eierstokken. De meeste dieren herstellen bijzonder snel na deze ingreep. Sommige eigenaren vertellen ons na enkele weken dat hun hond weer "jaren jonger" is geworden. In sommige gevallen (bijvoorbeeld bij waardevolle fokteven of bij heel weinig pus in de baarmoeder) kan men beslissen om de teef te behandelen met antibiotica en een middel om de baarmoeder te doen samentrekken om zo de etter uit te drijven, maar deze behandeling heeft meestal weinig of maar tijdelijk succes. Vrijwel altijd komen na enkele weken of maanden, of na een volgende loopsheid dezelfde klachten weer terug. Ook wordt er momenteel geëxperimenteerd met andere behandelingen, zoals combinaties van bepaalde hormonen (prostaglandines) en antibiotica. Maar deze hebben lang niet altijd succes, hebben nogal wat bijwerkingen en zijn kostbaar.

Soms zit er een enorme hoeveelheid pus in de baarmoeder (zie foto). Enige tijd geleden hebben we uit een Labrador-teef van 22 kg een baarmoeder met 4 liter pus verwijderd! In dit soort gevallen kan de hond ook plotseling sterven wanneer de baarmoeder met zo'n grote hoeveelheid pus scheurt en de inhoud in de buikholte stroomt. Een buikvliesontsteking en de dood zijn dan het gevolg. Als geen behandeling wordt ingesteld bij een baarmoederontsteking zal het dier uiteindelijk ook overlijden.

Prognose

De prognose is na sterilisatie meestal goed, maar indien het dier te lang met een pyometra rondgelopen heeft, kunnen de nieren onherstelbaar beschadigd zijn door de toxische stoffen die in de bloedstroom terecht gekomen zijn. Deze kunnen andere organen ernstig beschadigen (nieren, lever). Reageert een baarmoederontsteking wel goed op antibiotica, dan is de vruchtbaarheid daarna vaak verminderd. Een nest zit er dus vrijwel altijd niet meer in.

Deze informatie is beschikbaar gesteld door Dierenkliniek Lemmer